

Twee verzetsstrijders

Welkom bij deze podcastserie jezuïeten en verzet: 75 jaar bevrijding, waarin we kennismaken met twee jezuïeten en verzetsstrijders die de Tweede Wereldoorlog in alle hevigheid ondervonden. De Nederlandse professor internationaal recht Robert Regout en de Duitse apostel Rupert Mayer. We staan in tien afleveringen stil bij het getuigenis van hun inspirerende levens.

Laten we eerst kennismaken met de Nederlander Robert Hubert Willem Regout. Deze getalenteerde jezuïet werd in 1896 geboren in Maastricht, in een rijk, talrijk en gelovig gezin. Na zijn studie rechten werd hij jezuïet en ging werken in het onderwijs. Eerst als studentenpastor, waar zijn gave om kleine groepen te inspireren goed van pas kwam. Later werd hij buitengewoon hoogleraar internationaal recht aan de universiteit in Nijmegen.

De jaren voor de oorlog zijn zowel politiek als maatschappelijk verwarrend. Massale werkloosheid, dictatuur, extremistisch gedachtengoed, intimidatie, machtsmisbruik en oorlog geven de toon aan. Robert Regout probeert in lezingen en spreekbeurten te duiden wat er gaande. Hij spreekt over de rechten en plichten van burgers en de bezettende macht. Daarin laat hij een gematigd en voorzichtig geluid horen. Hij wil zowel extreemlinks als extreemrechts vermijden. Na de Duitse inval gaat hij hiermee door, maar begint hij ook op te roepen tot verzet en bespreekt hij de mogelijkheden hiertoe. Universiteiten adviseert hij een rechte rug te houden tegenover de Duitse bezetter.

De achterdocht van de Duitsers is gewekt. Ze vinden dat deze jurist maar in de weg staat met zijn kennis van zaken. Vanwege zijn kritische houding wordt hij op 3 juli 1940 als één van de eerste Nederlanders door het naziregime gearresteerd. Na een lange gevangentijd in Arnhem en Berlijn, volgt in juli 1941 deportatie naar concentratiekamp Dachau. Daar vermagert Robert sterk. Toch weet hij temidden van de gruwelen veel medegevangenen op te monteren met een bemoedigend woord. Dankzij hun sympathie krijgt hij dwangarbeid waarbij hij kan zitten. Hij, die nooit leerde zijn eigen kleren te herstellen, herstelt nu alle kleding in het kamp. Eén winter overleeft hij. Door uitputting en ondervoeding sterft hij op 28 december 1942.

Dan is er de Duitse Rupert Mayer, twintig jaar ouder dan Robert Regout. Hij wordt wel de 'apostel van München' genoemd. Onder andere omdat hij zich na de Eerste Wereldoorlog met veel energie inzette voor de vele berooide mensen in München. Die bezocht hij, mank door de straten lopend. Dat slepende been was wat hij zelf had overgehouden aan die oorlog. Mayer diende als legeraalmoezenier aan het front. Tijdens beschietingen verloor hij een been. Met zijn moed oogstte hij wel veel respect van de soldaten, maar lopen met een kunstbeen ging nooit helemaal soepel.

In München is Rupert Mayer in de jaren dertig getuige van de opkomst van de nazi's. Hij verzet zich fel tegen hun ideologie en verkondigt dat die onverenigbaar is met het christendom een boodschap die hij zelfs op een nazi-bijeenkomst verspreidt. Zwijgen wil hij niet, kan hij niet. In 1937 zetten de nazi's hem tijdelijk gevangen. Veel helpt het niet, Mayer gaat door met preken, tot een nieuwe aanhouding in 1939 hem leidt naar concentratiekamp Sachsenhausen.

Daar gaat zijn gezondheid snel achteruit. Maar omdat de nazi's geen martelaar van hem willen maken, verplaatsen ze hem naar een benedictijnenabdij. Daar verblijft hij tot het einde van de Tweede Wereldoorlog onder huisarrest.

Eenmaal terug in München pakt hij zijn oude werk weer op. Mayer pleit voor verzoening in plaats van wraak of vijandschap. Maar de harde oorlogsjaren eisen hun tol en hij krijgt enkele lichte hersenbloedingen. Op Allerheiligen 1945 sterft hij plotseling, terwijl hij aan het preken is. Zijn laatste woorden zijn "de Heer". Deze podcastserie gaat over deze twee jezuïeten die tijdens de Tweede Wereldoorlog inspirerende keuzes maakten. Twee verschillende mannen. De één Nederlander, de ander Duitser. De één een denker, de ander een doener. De één een geleerde, de andere een apostel. De één bedachtzaam en afgewogen, de ander bevlogen en energiek. Beiden slachtoffer van het naziregime. We zullen geleidelijk de gedachten, gevoelens en karakters van Robert Regout en Rupert Mayer uitdiepen. Toch gaat deze serie niet alleen over hen. Hopelijk kunnen hun woorden, daden en getuigenissen jou helpen een beter mens te worden. Kun jij door hun levensverhalen het evangelie beter verstaan en beleven. Zij leefden onder extreme omstandigheden, maar ook op ons komen dagelijks tal van uitdagingen af. Welke waarden zijn dan doorslaggevend voor jou? En leven in vrijheid, wat is mij dat eigenlijk waard? Ga je mee? In deze podcastserie willen we biddend stilstaan bij de levens van jezuïeten en verzetsstrijders Robert Regout en Rupert Mayer.